

ČESKÉ PRÁVO

ČASOPIS SPOLKU NOTÁŘŮ ČESKOSLOVENSKÝCH

ŘÍDÍ PROF. DR. EM. SVOBODA S KRUEM REDAKČNÍM.

VYCHÁZÍ KAŽDÝ MĚSÍC MIMO ČERVENEC A SRPEN. — REDAKCE A ADMINISTRACE V PRAZE-II
JINDŘÍŠKÁ UL. Č. 18. — PŘEDPLATNÉ ROČNĚ 40 Kč I S POŠTOVNÍ ZÁSILKOU — JEDNOTLIVÉ ČÍSLO 4 Kč.

ROČNÍK X.

V PRAZE, V LISTOPADU 1928.

ČÍSLO 9.

Projev panu prezidentu republiky.

Z valné schůze Spolku notářů československých, konané dne 14. října t. r., odeslán byl panu prezidentu republiky tento telegrafický projev:

Pane presidente!

Notáři českoslovenští, shromáždění v desátém roce trvání republiky Československé na valné schůzi Spolku notářů československých v Praze, vzpomínají vděčně Vaší a Vašich spolupracovníků osvobozené práce, projevují Vám, pane presidente a Československé republice svoji hlubokou a opravdovou oddanost a slibují, že jako věrní a oddaní občané republikánští v mezích svého povolání dle Vašeho zářivého příkladu a ve Vašich světlých stopách rozumnou a poctivou správou právních záležitostí občanů i dále pracovatí budou na upevnění republiky Československé a přátelskými a kolegiálními styky s veřejnými notáři slovenskými na prohloubení vzájemnosti obou sesterských větví národa české i slovenské.

Spolek notářů československých v Praze,
dne 14. října 1928.

Dr. Rudolf Král, jednatel. Dr. Vác. Svoboda, předseda.

*

Kancelář pana presidenta republiky zaslala pak předsedovi Spolku notářů čl. následující přípis ze dne 19. října 1928:

Podepsaná kancelář předložila panu prezidentu republiky pozdravný projev, který Jste zaslali z valné schůze spolku notářů československých, uspořádané při příležitosti oslavy desetiletého trvání Československé republiky.

Podepsaná kancelář byla pověřena, aby Vám tlumočila díky páně presidentovy za tuto milou vzpomínku.

Kancelář presidenta republiky.

Podpis.

Emil Svoboda. :

Závěť osoby choromyslné.

I.

Pro otázku způsobilosti pořizování je rozhodujícím § 565, který žádá úplnou přičetnost. Kdo tvrdí, že testament je pro nedostatek pořizovatelovy přičetnosti neplatný, tomu náleží, aby provedl důkaz. To je zřejmo i z § 566. Protidůkaz je možný podle § 567; Stubenrauch i Ehrenzweig (1924, II. 2., str. 377) mají za to, že v § 567 jde o důkaz »jasného okamžiku«. Moderní psychiatrie však zastává názor, že důkaz »jasného okamžiku« možný není, jde-li o osoby trvale choromyslné nebo slabomyslné. Je to ovšem otázka soudcovské volnosti hodnocení důkazů § 272 c. ř. s. — Ale soudce o věci důkladně poučený nedá se snadno přesvědčiti o »jasném okamžiku«, nebude-li podán důkaz o duševním zdraví, protože »jasný okamžik« je věc tak problematická, že u skutečně choromyslné osoby neuzná se nikdy s jistotou stav »plné přičetnosti« jak ji žádá obč. zák. »Plná přičetnost« člověka choromyslného je sotva více než pouhé zdání. Nikdo neví, jak hluboko sahají kořeny chorobných představ.

Řád o zbavení svéprávnosti ponechal v platnosti §§ 566, 567. To znamená: je-li člověk skutečně choromyslný nebo slabomyslný (zuřivý, šílený, blbý), nemá více způsobilosti pořizovací proto snad, že nebyl zbaven svéprávnosti. Ale byl-li zbaven svéprávnosti úplně, je naprosto zbaven pořizovací způsobilosti. Rovná se dítěti do sedmi let. (§ 3 ř. o zbav. svépr.) Není zde třeba důkazu o jeho chorobě.

Zůstal však v platnosti § 567. Je tedy možný důkaz duševního zdraví ve chvíli posledního pořízení (jest ovšem možný i důkaz »jasného okamžiku« — ale bude velmi málo cenný pro nemožnost důkazu, že choromyslný byl v jisté chvíli úplně zbaven chorobných představ. Takový »důkaz« přičí se vědeckým základním náukám psychiatrickým, jak bezpočtukrát dokazoval na př. prof. Heveroch).

Máme-li toto vše na mysli, rozhodneme snadno otázku formy posledního pořízení. Dokáže-li se o člověku, že v době posledního pořízení je zdrav a proto úplně přičetný — může pořizovati v každé formě zákonem ustanovené, tedy jistě i ve formě soukromé. Není důvodu pro omezení — zejména není důvodu pro nucenou formu veřejnou. Důležité jen bude, aby lékařský znalec potvrdil, že choromyslný (ať zbavený svéprávnosti nebo nikoli)